

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Quanta sit multitudo Hypocitarum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

horrenda specie tridente grani animam ipsum, crudelē in modum, corpore extrahentem vidisse, & vocem simul calitūs, occulta turpitudinis facinora aperit̄ renelantem, audisse. Alium quoque paupēris quemdam nudum in solo iacentem ab eo afflētum esse, lacerum prōfici pannis vīibus obscurum, cuius animam, qui multi ei prōficio aderat, Angeli reuerenter enocārint. Cui David quoque cum summi concentu citharā suā affuerit, carminibus illam veluti demulcens atque prōdicens. Vbi vides diuersa facie, diuersas animas rectas lacuisse. Sub vili aspectu erat mens pretiosa; & sub fama castitatis summa turpitudo. De tali diuina est sententia: *Reuelabunt cali iniquitatem eius*; hoc est, per Angelos, & reliquos Diuos, & apparienes dērēgent, quid sub ouina pelle occultarit.

Job. 20. 27.

VIII.

Cic. lib. de
amicit.

Senec. ep. 13.

Pauci sunt fortasse ex hoc numero mortales? Enim uero plū rimi. Fridericus III. Imperator, cūm audiret quemdam dicentem abiturum se aliquando in ea loca, in quib⁹ nulli planè hypocrita essent, respondit: *Ultra Sauromatas ergo, & glaciam Oceaniūbi euudum est. Sed cūm eō veneris, non omnino carebit hypocris leui*, si modo & tu homo, non Deus es. Inter mortales enim nemo est, q̄ non ex aliqua parte fictus facatusq; sit. Quis enim virtia sua nonagit? quām pauci virtutes suas non cupiunt sciri & laudari? ut magis laudari, quām merentur? Quotquot rei cūm sint, vbi fatēda est veritas, ibi se se excusant, hypocritæ sunt. Quot sub nomine amicitia hostem abscondunt? Aperiē enim odissē, vel amare, & magis ingenni, quām frōte occultare sententiā. Quot adulterant ritatē? & sicut Troianus equus fallunt sub specie pietatis? Quot adeunt templā, qui conspici volunt? quot ieiunijs se affligunt, ut appareant ieiunantes? quot flagellis corpus castigant, ut sub ipsa facci tegumento vel ignoti laudentur, atque seueri in seipso videantur? Quot peculiaria & vitæ notabilia sectantur, ut eminant? Mirifica res est, & monstro similis, quod etiam inter Philosophos, immō Religiosos inueniantur, qui, quia toga non splendet, immō quia sordet & lacera est, laudem captant, voluntq; de ipsa humilitate superbire. *Aſperum cultum, & virtiosum caput, & negligenter barbam, & indictū argento odium, cubile humi positum, & quidquid ad laudem peruersa vita sequitur, enīta, ait Ethnicus. Vult ergo frontem populo nostram conuenire, non quod ista asperita-*

tis opera sint carpenda, sed quod carpenda sint, si ideò siant, unde laudemur, unde nos non extollere, sed demittere velle videmur. Hypocrisis quippe est, virtutum simulatione clausum, vitium abscondere, & arte palliare. Iraq; quid in cunctis suis operibus hypocrita sperat, nisi reverentiam honoris, gloriam laudis, a melioribus merui, sanctus ab omnibus vocari ait D. Gregorius. Hic morbus quam longè lateq; vagetur, docet S. Hieronymus dum S. Hieron. lib. scribit, *Quamvis alij virtutis carere possumus, hypocriteos tamen maxime nullorum habere non posse, aut paucorum est, aut nullorum. Quid multo opus est, ut quanta sit copia hypocritarum constet?* Christus ipse, ut seruum negligentem damnandum indicaret, ait cum hypocritis accensendum: *Dividet eum, inquit (Dominus) partemque eius ponet cum hypocritis, illic erit fletus & stridor dentium.* Gum quibus hypocritis cum diabolo, qui cum sit princeps tenebrarum, tamen ad fallendos homines transfigurat se in Angelum lucis; item 2. Cor. II. 14. cum hominibus diaboli imitatoribus, qui & ipsi, cum intus sint, & in eute pleni immundicia & iniuritate, tamen secundum externam speciem, venditant se, tamquam probos & sanctos. Et quod mirum est, quemadmodum sanctissimi virtutes suas tegunt, atque ad honorem a se amouendum, peccata defectusque suos & ipsi propalant, ut videre fuit in Confessionibus S. Augustini, epistolis S. Hieronymi, lachrymis Petri & Magdalena, psalmis regij Prophetarum, alijsq; ita grauissimi quique peccatores, qui facere assueuerunt.

Candida de nigris, & de carentibus atra.

Ouid. lib. 15.

occultatis nefandis criminibus, ante oculos hominum omnem modum sanctitatis ostendunt. Adeò ut magi, & sagi, & benefici, & qui suo se sanguine orco manciparunt, tempa adeant, manus, oculosq; in celum tollant; ceruicem torqueant, suspirant, lachrymentur ficto fletu; confiteantur, communicent, dent elemosynas; immò & miracula se patrare singant, aut certè contentur. Hoc videre fuit in Simone mago, qui videns etiam ab Apostolis signa & virtutes maximas fieri, stupens admirabatur; item cum vidisset, quia per impositionem manus Apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit eis pecuniam &c. Sed mox audijt: *Non est tibi pars, neque fors in sermone isto. Ceterum tuum non est rectum ceterum Deo.* Et hanc

368 Cap. XXXII. Pauli Simplicis visio, & peccatoris utilis manifestatio,

A& 13 8.
Act. 13:8.

Matth 23:33

hæc quidem Petrus dicebat; Paulus autem ad Elymam alterum magum, O plene, inquietabat, omni dolo, omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis iustitia, non desinens subvertere vias Domini rectas? Melius eiusmodi sunt, qui ex patre diabolo vias Domini rectas subvertunt, pleni dolo, pleni fallacia, digni ignominia. Quamquam Deus non omnes dignos ignominiam, in ignominiam manifestat peccatores. Quem in finem aliquot exempla apponam, à me pro concione recensita, & sitienter excepta.

C A P V T X X X I I .

An, & quibus, & quo pænitentia fructu, Deus hominum quorumdam peccata, absque eorum infamia, manifestet, ad clementiam suam manifestandam?

L.

Rom. 11:34.
Psal. 87:13.
Eccl. 8:17.

Rom. 1:27.

Psal. 91:6.

1. Cor. 4:4.

Nillum esse hominem arbitror, qui non audiē cupere scire, quād diu tandem Germaniam, ac totam partem Europam bellis sit afflicturus? quando pacem, pro qua oramus, redditurus? quid circa hunc, aut illum Principem, circa hanc & illam Remp. circa se ipsum sit futurum? Sed hæc omnia pendent à Deo, qui solus est scrutator cordium, & cognitor futurorum. *Quis consiliarius eius fuit?* *Numquid cognoscunt in u-nebris mirabilia tua, & iustitia tua, in terra obliuionis?* ait Psalmista. Ecclesiastes autem: *Et intellexi, quod omnium operum Dei nullus posset homo inuenire rationem eorum, que sunt sub sole:* & quanquam laborauerit ad quarendum, tanto minus inueniat: etiam si dixerit sapientem nosse, non poterit reperire. Hinc falluntur & fallunt toties Astrologi & fastorum conditores, qui iam per aliquot annos, vanillis vaticinationibus pacem, mortes Principum, & nescio quæ prædixerunt. *Euanuerunt in cogitationibus suis, & obscuratum est insipiens cor eorum;* dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt; dum diuini sibi aliquid arrogant isti diuinatores, ad artes diabolicas delabuntur. *Quād magnificata sunt opera tua, Domine, ait Rex, Nimis profunde factæ sunt cogitationes tue. Vir insipiens non cognoscet, & stultus non intelliget hæc.* De aliorum autem arcanti, deque conscientijs iudicare & pronuntiare usq; adeò temerarium est, ut nemo etiam de se ipso sit certus. *Nihil mihi conscientiam, sed*